

Na jaren van flinke stijging vlakt toename euthanasie nu af

Hoogleraar Theo Boer: Artsen vinden de belasting te zwaar en zeggen vaker nee

Alwin Kuiken

REDACTIE GEZONDHEID & ZORG

Vorig jaar is aan ongeveer 5500 Nederlanders euthanasie verleend. Dat is meer dan in 2014, maar een halvering van de gebruikelijke, jaarlijkse stijging. Dat bleek gisteren uit een presentatie van de Regionale Toetsingscommissies Euthanasie (RTE) op een congres van de Levens-eindekliniek.

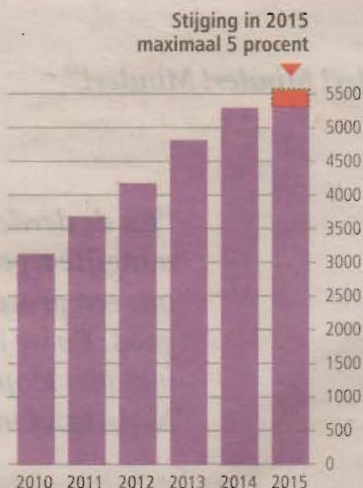
De gerapporteerde stijging van nog geen vijf procent is opvallend, omdat het aantal gehonoreerde euthanasieverzoeken al sinds 2006 met dubbele cijfers steeg, niet zelden met bijna twintig procent. Uit de presentatie bleek verder dat het aantal meldingen van euthanasie van psychiatrische patiënten en dementerenden vorig jaar weer is gestegen, naar respectievelijk zo'n vijftig en honderd patiënten. Na een eerdere toename was dat in 2014 juist afgenomen.

Het is nog onduidelijk wat de sterk verminderde stijging van het totaal aantal meldingen betekent. Omdat de toetsingscommissies pas deze zomer met hun definitieve rapport komen, wilden ze daar gisteren niet op vooruitlopen.

Theo Boer, hoogleraar ethiek en tot eind 2014 lid van zo'n commissie, denkt dat artsen vaker 'nee' zeggen. "De laatste tijd hebben we van verschillende artsen vernomen dat ze de toenemende vraag om euthanasie als een zware belasting ervaren. Wellicht dat ze wat mondiger zijn geworden."

Hij wijst op een onderzoek onder artsen van onder meer artsenfedera-

Aantal meldingen euthanasie

© TROUW | BRON: RTE

Levens-eindekliniek ziet het aantal aanmeldingen juist sterk stijgen

tie KNMG en de branchevereniging van specialisten ouderengeneeskunde van begin vorig jaar. Zo'n zeventig procent gaf toen aan druk van patiënten of naasten te ervaren om euthanasie uit te voeren. Een vergelijkbaar percentage zei dat die druk

de laatste jaren was toegenomen.

De sterke groei van het aantal patiënten dat zich vorig jaar bij de Levens-eindekliniek meldde, zou daarop kunnen wijzen. Werd de kliniek voor mensen die met hun euthanasieverzoek nergens anders terecht kunnen in 2014 zo'n duizend keer benaderd, vorig jaar was dat 1234 keer, wat 365 maal tot euthanasie leidde.

Het stoort de kliniek dat ze in sommige gevallen pas heel laat worden ingeschakeld. Zo zat er vorig jaar in 25 gevallen maar één week tussen de aanmelding en de uitvoering van de euthanasie, tegenover vijf keer in 2014. "Wij worden dan bijvoorbeeld plots gevraagd, omdat een situatie verslechtert, de huisarts op vakantie is en een waarnemer het niet aandurft. In bijna alle gevallen zijn dat terminale, oncologische patiënten, waarbij een arts zoiets dus kan zien aankomen", zegt woordvoerder Kees van Wees.

De NVVE is blij dat het aantal gehonoreerde verzoeken nog altijd toeneemt. Directeur Robert Schurink: "Niet omdat we dat als doel hebben. Maar uit het laatste, grote onderzoek naar de euthanasiepraktijk in Nederland uit 2012 is bekend dat van iedereen die jaarlijks overlijdt ongeveer één op de tien euthanasie had gewild. Van die 14.000 verzoeken werd maar 40 procent gehonoreerd. Wij denken dat er nog alijd veel aanvragen onterecht worden afgewezen." De NVVE heeft daarom eind vorig jaar voorgesteld om óók de afwijzingen te registreren en te onderzoeken. Maar daar is door artsen noch toetsingscommissies enthousiast op gereageerd.